

พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐาน
การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดราชบุรี

Administrative Behaviors of Educational Administrators Effecting Teachers' Performance According
to Operating Standards of Child Development Centers of Ratchaburi Provincial.

เบญจมาภรณ์ ปัตตะวงศ์*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย**

ดร.นภาเดช บุญเชิดชู***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ 3) พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี จำนวน 186 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน กระจายตามอำเภอ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยการเป็นผู้นำมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2) การปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3) พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารซึ่งได้แก่ การกำหนดเป้าหมาย การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม การติดต่อสื่อสาร การมีปฏิสัมพันธ์และการมือทวิผลต่อกันเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 53.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ABSTRACT

The purpose of this research were to study: 1) The level of administration behaviors of school administrators 2) The level of the standard performance in the child development center and 3) The administration behaviors of school administrators affecting to the standard performance of the teacher in the child development center. The sample are the teachers in the child development centers under Ratchaburi provincial administrative organization There were 186 people in this research by stratified random sampling and spread in each subdistrict. The research instrument was a questionnaire. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and stepwise multiple regression analysis.

คำสำคัญ : พฤติกรรมการบริหาร, การปฏิบัติงานของครู, มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

* ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

** อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

*** อาจารย์ประจำ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

The research were as follows: 1) Administration behaviors of school administrators as a whole and each aspect were at a high; the leadership were highest level. 2)The standard performance of the teacher in the child development center under Ratchaburi provincial administrative organization as a whole and each aspect were at a high level by the way the participation and supporting of all sectors was the highest level. 3) Administration behaviors of school administrators such as the targeting the standardization and the training the communication the interreaction and the affecting to the performance of the teacher in the child development center under Ratchaburi provincial administrative organization with statistical significance at the .01 level and predictive efficiency was 53.80 percent.

Keywords : Managing behaviors, teacher operation upon, standardization of child development.

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคน เพราะการศึกษาเป็นการให้ความรู้ สติปัญญา ทักษะชำนาญ และทัศนคติที่ดีต่อความรู้ หากสังคมใดพลเมืองขาดการศึกษาเรียนรู้ สังคมนั้นย่อมประสบปัญหาต่างๆ อันเกิดจากความไม่รู้ ความขาดสติ และการให้เกียรติต่อชีวิตที่อยู่ร่วมกันในสังคม ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นกิจกรรมของสังคมที่ถูกมุ่งเน้นให้มีการปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยให้มีเอกภาพในเชิงนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาสถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมให้เอกชนร่วมจัดการศึกษาและให้ความช่วยเหลือในการบริหารจัดการ ภายใต้การกำกับดูแลจากรัฐนโยบายของรัฐบาลได้แสดงเจตนารมณ์ที่จะปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนากระบวนเศรษฐกิจให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันที่จะเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และมีปัญญาเป็นทุนไว้สร้างงานและสร้างรายได้นำประเทศให้อยู่รอดจากระบบเศรษฐกิจและสังคมที่ผันแปรอยู่ตลอดเวลา โดยยึดหลักว่าการศึกษาสรางคน สร้างงาน และสร้างชาติ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพ สามารถพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เข้ารับบริการภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีพัฒนาการที่สมบูรณ์ตามวัยครบทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ส่งเสริมและสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเอง และศูนย์ถ่ายโอนจากส่วนราชการต่างๆ มาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร และด้านวิชาการ

รายงานการประเมินการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย (รายงานความก้าวหน้าการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัย ปี 2551 – 2552) ยังค้นพบปัญหาเรื่องการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาปฐมวัย ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ขาดการเป็นผู้นำในการบริหารจัดการ มีการติดต่อสื่อสารที่ไม่ชัดเจน ขาดความร่วมมือในการวางแผนและกำหนดเป้าหมาย ไม่มีการพัฒนาบุคลากรอย่างทั่วถึง รวมทั้งมีการร่วมมือกับองค์กรภายนอกที่น้อยมาก ซึ่งผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการทำความเข้าใจ และดำเนินการกำกับ ติดตาม นิเทศ ในมาตรฐานต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้มาตรฐาน มีความสอดคล้องกับผู้เรียน บริบทของสังคม และท้องถิ่น โดยพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับมาตรฐานของมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ศิริพร ทองธรรมจินดา, 2553) พบว่าพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร

ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กับมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า พฤติกรรมการจงใจมีความจำเป็นต่อบุคคล ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่หน่วยงานต่างๆ กำหนดขึ้น จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงต้องการศึกษาพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี

คำถามการวิจัย

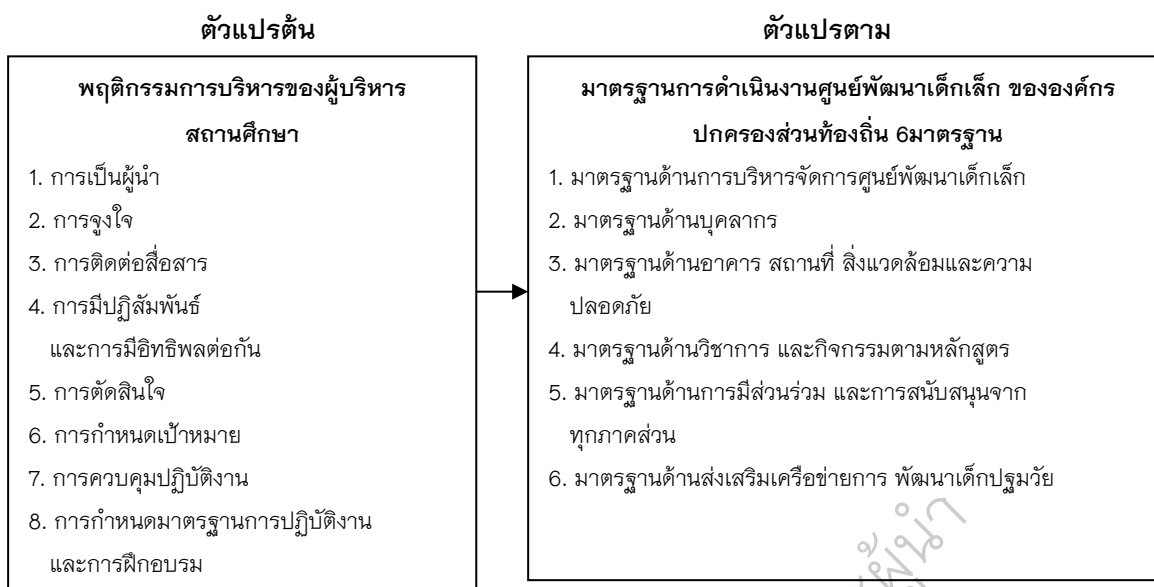
1. ระดับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี เป็นอย่างไร
2. ระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี
3. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี
2. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี
3. เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของ Likert (1967 pp. 197–211) มีองค์ประกอบของพฤติกรรมการบริหาร ดังนี้ 1) การเป็นผู้นำ 2) การจงใจ 3) การติดต่อสื่อสาร 4) การมีปฏิสัมพันธ์ และการมีอิทธิพลต่อกัน 5) การตัดสินใจ 6) การกำหนดเป้าหมาย 7) การควบคุมปฏิบัติงาน 8) การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม และแนวคิดการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ของสำนักประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (2553 หน้า 4) ซึ่งประกอบด้วย 6 มาตรฐาน ดังนี้ 1) มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) มาตรฐานด้านบุคลากร 3) มาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) มาตรฐานด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร 5) มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน 6) มาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี ปีการศึกษา 2558 จำนวน 343 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี ปีการศึกษา 2558 จำนวน 186 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากร โดยเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครซีและมอร์แกน Krejcie & Morgan (1970 p. 608) อ้างถึงใน จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. 2557 หน้า 124) และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและกระจาย จึงใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตาม สัดส่วน (Proportional Stratified Sampling) กระจายตามอำเภอ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของครูตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี วิเคราะห์โครงสร้างเนื้อหาตามนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการตัวแปรที่ศึกษา สร้างแบบสอบถามตามนิยามตัวแปรให้ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษาภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความตรง เชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) เลือกเฉพาะข้อกระทงคำถามที่มีค่า 0.67 – 1.00 ปรับปรุงข้อกระทงคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Tryout) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน หาค่าความเที่ยง ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - α coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเที่ยงของพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ 0.93 และค่าความเที่ยงของการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เท่ากับ 0.90 ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามจำนวน 186 ฉบับ ไปยังครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง และเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนมา ได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 186 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ โดยสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารของสถานศึกษา และระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี ใช้การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลความหมายโดยผู้วิจัยนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ขอบเขตของค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2556 หน้า 121) การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. ร้อยละความก้าวหน้า

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี มีรายละเอียดดังนี้

1. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการควบคุมปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การกำหนดเป้าหมาย และการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานตามลำดับ
2. การปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมโดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก พบว่า การปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมาตรฐานด้านบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมาตรฐานการมีส่วนร่วมตามลำดับ
3. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี เรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) การกำหนดเป้าหมาย 2) การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม 3) การติดต่อสื่อสาร และ 4) การมีปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 งานวิจัยนี้พบว่าพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารซึ่งได้แก่ ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านการมีปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน สามารถร่วมกันทำนาย การปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี ได้ร้อยละ 53.80

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยพบว่าประเด็นที่จะสามารถนำมาอภิปรายผลตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการควบคุมปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การกำหนดเป้าหมาย การกำหนดมาตรฐาน การปฏิบัติงานและการฝึกอบรม การเป็นผู้นำ การติดต่อสื่อสาร การจูงใจ การมีปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน และการตัดสินใจ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสำเร็จการศึกษาในสาขาปฐมวัย หรือสาขาที่เกี่ยวกับการศึกษา ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ของกรมส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2553 หน้า 16) จึงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงสามารถใช้การควบคุมปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับที่ Likert (1967 p. 208) ได้อธิบายลักษณะของการควบคุมการปฏิบัติงาน คือ การที่องค์การให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในองค์การ มีการใช้ข้อมูลที่ถูกต้องเพื่อเป็นแนวทางในการวัดผลการปฏิบัติงาน มีข้อมูลข่าวสารในการสนับสนุนและมีวิธีการควบคุมเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหา ทั้งนี้พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้าน พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้านนั้น ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สิทธิกร ตัญเฒ่าวงศ์ (2555 หน้า 87-88) ซึ่งได้วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการรู้สารสนเทศของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครลำปาง พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครลำปาง โดยรวมและรายด้านทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การเป็นผู้นำ การจูงใจ การกำหนดเป้าหมายปฏิบัติงาน การควบคุม การกำหนดเป้าหมายขององค์การ การสื่อสาร การตัดสินใจ และการปฏิสัมพันธ์ ตามลำดับ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศิริพร ทองธรรมจินดา (2553 หน้า 81) ซึ่งได้วิจัยเรื่องพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การกำหนดเป้าหมาย การปฏิสัมพันธ์ และมีอิทธิพลต่อกัน การเป็นผู้นำ เป้าหมายการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม การจูงใจ การควบคุม การตัดสินใจ และการติดต่อสื่อสาร

2. การปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเรียงจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ มาตรฐานด้านบุคลากร มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน มาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มาตรฐานด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ทั้งนี้เพราะโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน รวมถึงพัฒนาคุณภาพ ซึ่งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ต้องทราบถึงปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขในการปฏิบัติงานเพื่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบรมบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย มีสถานที่และอาคารเรียนที่สะอาด ปลอดภัย สร้างแหล่งเรียนรู้ที่ดี มีความหลากหลายตามต้องการของนักเรียน มีแหล่งเรียนรู้ให้พอเพียง และควรมีการส่งเสริมให้ชุมชน

เป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และปลูกฝังให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของงานวิชาการ ให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมด้านการมีส่วนร่วมและ สนับสนุนจากทุกภาคส่วนมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการประชาสัมพันธ์สื่อสารกับผู้ปกครองและให้ความสำคัญกับชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนา เด็กปฐมวัย มีคณะกรรมการดำเนินงานเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนดแผน ความร่วมมือในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีศักยภาพในการพัฒนาเด็ก เล็กเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัยระหว่างหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กครูผู้ดูแล เด็กผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กบริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งบุคลากรโดยเฉพาะครูถือเป็นหัวใจหลักในการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนั้นครูต้องทราบถึงการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ของการบริหารจัดการศูนย์ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วรชกุล ราชประโคน (2558 หน้า 115-119) ซึ่งได้วิจัยเรื่องการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ระดับของการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาครตามความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็กโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร่องลงมาคือด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยด้านการ ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย และด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน

3. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐาน การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี เรียงตามลำดับอิทธิพลจากมาก ไปหาน้อย ดังนี้ การกำหนดเป้าหมาย การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม การติดต่อสื่อสาร และ การมีปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อ การปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ซึ่งได้แก่ การกำหนดเป้าหมาย การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและ การฝึกอบรม การติดต่อสื่อสาร และการมีปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน สามารถร่วมกันทำนาย การปฏิบัติงาน ของครูตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี ได้ร้อยละ 53.80 ทั้งนี้เนื่องจากพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นการแสดงออกของผู้บริหารที่เกี่ยวกับ กระบวนการบริหารในขั้นตอนต่างๆ ของการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็น ไปตามเป้าหมายและตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร ทองธรรมจินดา (2553 หน้า 84) ได้ศึกษาพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม พบว่าพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารในภาพรวมมีความสัมพันธ์กับมาตรฐาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าพฤติกรรมด้านการจูงใจกับมาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็น ตามหลักสูตรมีค่าความสัมพันธ์สูงที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมพฤติกรรมผู้บริหารสถานศึกษาในการตัดสินใจ โดยส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาหาข้อมูลโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องงานที่ปฏิบัติกับครูหรือแม้แต่หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้น และส่งเสริมในการค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ มาเพื่อประกอบการตัดสินใจ ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่างๆ ที่สำคัญควรส่งเสริมความมั่นใจและความกล้าในตัวของผู้บริหารในการตัดสินใจซึ่งจะเป็นผลดียิ่งับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.2 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในมาตรฐานด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร โดยมีการจัดการนิเทศและติดตามการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ และกิจกรรมต่างๆ ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมมาตรฐานด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร

1.3 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมพฤติกรรมผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการกำหนดเป้าหมาย การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม การติดต่อสื่อสาร และการมีปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน เพราะพฤติกรรมทั้ง 4 ด้านนี้เป็นสิ่งที่ทำให้การปฏิบัติงานของครูเป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี

2.2 ควรศึกษาแนวทางในการประเมินตนเอง เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหารงานให้มีความสอดคล้องต่อมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี

2.3 ควรศึกษาการสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมเสริมสร้างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อเสริมสร้างการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- ก้องภพ ยีห์ร่า. (2550). *พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดูแลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 6. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. (2557). *วิธีวิจัยทางการศึกษา. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.*
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น. 2556.*
 _____. *แบบสำรวจข้อมูลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด ประจำปีการศึกษา 2558. จังหวัดราชบุรี.*
- วรชกุล ราชประโคน (2558). *การปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.*
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *รายงานความก้าวหน้าการจัดการเรียนรู้อัตนระดับปฐมวัย ปี 2551 – 2552. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ บริษัทเพลีน สตูดิโอจำกัด.*
- สำนักประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2553). *มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปี พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร.*
- ศิริพร ทองธรรมจินดา. (2553). *พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารกับมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม. นครปฐม: วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- สิทธิกร ด้อยเต็มวงศ์. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของสถานศึกษากับการรับรู้สารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักการศึกษาเทศบาลนครลำปาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.*
- Likert, R. (1967). *The human organization: its management and value.* New York: McGraw – Hill.